

INFORMACJE
o występujących zagrożeniach,
stosowanych środkach
zapobiegawczych i działaniach, które
będą podjęte w przypadku wystąpienia
awarii na terenie spółki ANWIL S.A.

Włocławek, maj 2017 r.

1. Oznaczenie prowadzącego zakład oraz adres zakładu

a) Nazwa zakładu:

ANWIL Spółka Akcyjna.

b) Siedziba:

Kraj: Polska, województwo: kujawsko-pomorskie, powiat: M. Włocławek, miejscowość: Włocławek

c) adres zakładu:

ul. Toruńska, numer 222, miejscowość: Włocławek, kod pocztowy 87-805, poczta Włocławek, kraj: Polska.

d) adres strony internetowej zakładu:

<http://www.anwil.pl>

e) Informacja o tytule prawnym:

SPÓŁKA AKCYJNA, wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS Nr 0000015684 posiadającym numer NIP: 888-000-49-38, kapitał zakładowy 134 924 830,00 PLN w całości wpłacony REGON: 910128477.

Wskazanie osoby przekazującej informację

Dyrektor ds. Bezpieczeństwa Procesowego

Tel. (24) 2021680

2. Potwierdzenie, że zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym, oraz że prowadzący dokonał zgłoszenia, o którym mowa w art. 250 ust. 1, właściwym organom i przekazał im program zapobiegania awariom.

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 672) i Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016, poz. 138) ANWIL S.A. został zaliczony do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

W związku z powyższym zostały opracowane dokumenty i wykonane procedury wynikające z przepisów ustawy Prawo Ochrony Środowiska i aktów wykonawczych do niej:

- zgłoszenie spółki ANWIL jako Zakładu Dużego Ryzyka – 28 czerwca 2002 r.
- opracowanie Programu Zapobiegania Awariom – grudzień 2002 r.

- opracowanie Raportu o Bezpieczeństwie i Wewnętrznego Planu Operacyjno-ratowniczego, które zostały przyjęte przez KW PSP w Toruniu i Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy – 7 sierpnia 2003 r.

3. Opis działalności zakładu

Opis działalności spółki ANWIL S.A. przedstawiono na jej stronie internetowej:

<http://www.anwil.pl>

4. Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku z uwzględnieniem ich nazw lub kategorii oraz zagrożeń, jakie powodują

Klasyfikacja substancji zgodna jest z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008 (CLP)

4.1. Amoniak – NH₃

Numer CAS: 7664-41-7

Klasa i kategoria zagrożenia

- Gaz łatwopalny, kat. 2
- Gaz pod ciśnieniem
- Toksyczność ostra, kat. 3
- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat.1B
- Działanie toksyczne na narządy docelowe przy narażeniu jednorazowym (STOT ES, kat. 3a)
- Toksyczność ostra dla środowiska wodnego, kat. 1

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H221 Gaz łatwopalny

H280 Stanowi gaz pod ciśnieniem; może wybuchnąć przy podgrzaniu

H331 Działa toksycznie przy wdychaniu

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

4.2. Chlor – Cl₂

Numer CAS: 1333-74-0

Klasa i kategoria zagrożenia

- Utleniający w postaci gazowej, kat. 1
- Gaz pod ciśnieniem
- Silnie toksyczny, kat. 3
- Drażniący dla skóry, kat. 2
- Drażniący dla oczu, kat. 2
- Działanie toksyczne na narządy docelowe przy narażeniu jednorazowym (STOT ES, kat. 3)

- Toksyyczny dla środowiska wodnego, kat. 1

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

- H270** Może wywołać lub intensyfikować pożar; utleniacz
- H280** Stanowi gaz pod ciśnieniem; może wybuchnąć przy podgrzaniu
- H331** Działa toksycznie w następstwie wdychania
- H315** Działa drażniąco na skórę
- H319** Działa drażniąco na oczy
- H335** Może wywołać podrażnienie dróg oddechowych
- H400** Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

4.3. Chlorek winylu – C₂H₃Cl

Numer CAS: 1975-01-04

Klasa i kategoria zagrożenia

- Łatwopalny gaz, kat. 1
- Rakotwórczy, kat. 1A
- Gaz pod ciśnieniem

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

- H220** Skrajnie łatwopalny gaz
- H350** Może być przyczyną nowotworów
- H280** Stanowi gaz pod ciśnieniem; może wybuchnąć przy podgrzaniu

4.4. Saletra amonowa – NH₄NO₃

Numer CAS: 6484-52-2

Klasa i kategoria zagrożenia

- Substancja stała utleniająca, kat. 3
- Działania drażniące na oczy, kat. 2

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

- H272** Może intensyfikować pożar; utleniacz.
- H319** Działa drażniąco na oczy.

4.5 Woda amoniakalna 25%

Numer CAS: 7664-41-7

Klasa i kategoria zagrożenia

- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat.1B
- Działanie toksyczne na narządy docelowe przy jednokrotnym narażeniu kat. 3
- Toksyczność ostra dla środowiska wodnego kat. 1
- Toksyczność przewlekła dla środowiska wodnego kat. 2

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne

4.6 1,2 dwuchloroetan

Numer CAS: 107-06-2

Klasa i kategoria zagrożenia

- Ciecz łatwopalna kat. 2
- Toksyczność ostra, kat. 3
- Toksyczność ostra, kat. 4
- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat.2
- Działanie drażniące na oczy kat. 2
- Działanie rakotwórcze kat. 1B
- Działanie toksyczne na narządy docelowe przy jednokrotnym narażeniu kat. 3

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H225 Wysoce łatwopalna ciecz i pary

H331 Działa toksycznie w następstwie wdychania

H302 Działa szkodliwie po połknięciu

H315 Działa drażniąco na skórę

H319 Działa drażniąco na oczy.

H350 Może być przyczyną nowotworów

H335 Może powodować podrażnienie dróg oddechowych

4.7 Podchloryn sodu

Numer CAS: 7681-52-9

Klasa i kategoria zagrożenia

- Działanie korozyjne na metale kat. 1
- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat.1B
- Powoduje poważne uszkodzenie oczu kat. 1
- Toksyczność ostra dla środowiska wodnego kat. 1
- Toksyczność przewlekła dla środowiska wodnego kat. 2

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H290 Może powodować korozję metali

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu

H318 Powoduje poważne uszkodzenie oczu

H400 Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne (Współczynnik M – 10)

H411 Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki

4.8 Mieszanina poreakcyjna - związki chloroorganiczne

Klasa i kategoria zagrożenia

- Łatwopalna ciecz kat.1
- Toksyczność ostra kat. 2
- Toksyczność ostra kat. 4
- Działanie rakotwórcze kat. 1b
- Działanie mutagenne kat. 2
- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat.2
- Działanie drażniące na oczy kat. 2
- Działanie uczulające na skórę, kat. 1
- Powoduje uszkodzenie układu odpornościowego i nerwowego poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie
- Może powodować uszkodzenie wątroby i układu odpornościowego i pokarmowego poprzez długotrwałe lub powtarzane narażenie
- Toksyczność ostra dla środowiska wodnego kat. 1
- Toksyczność przewlekła dla środowiska wodnego kat. 1

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

- H224:** Skrajnie łatwopalna ciecz i pary
- H330:** Wdychanie grozi śmiercią
- H310:** Grozi śmiercią w kontakcie ze skórą
- H302:** Działa szkodliwie po połknięciu
- H350:** Może być przyczyną nowotworów
- H341:** Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne
- H315:** Działa drażniąco na skórę
- H319:** Działa drażniąco na oczy
- H317:** Może powodować reakcję alergiczną skóry
- H373:** Może spowodować uszkodzenie w następstwie długotrwałego lub powtarzanego narażenia.
- H335:** Może powodować podrażnienie dróg oddechowych
- H336:** Może spowodować senność lub zawroty głowy
- H400:** Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne
- H410:** Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki

4.9 Chlorowódz (ciekły gaz)

Numer CAS: 7647-01-0

Klasa i kategoria zagrożenia

- Gaz pod ciśnieniem;
- Toksyczność ostra, kat. 3
- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat.1a

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

- H331** Działa toksycznie w następstwie wdychania
- H314** Powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu

4.10 Kwas azotowy o stężeniu powyżej 54% i poniżej 70%

Numer CAS: 7697-37-2

Klasa i kategoria zagrożenia

- Toksyczność ostra, kat. 3
- Działanie korozyjne na metale kat. 1
- Dla stężeń powyżej 65% - ciecz utleniająca kat. 3
- Działanie żrące/drażniące na skórę, kat. 1a

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia

H331 Działa toksycznie w następstwie wdychania

H290 Może powodować korozję metali

H272 Może intensyfikować pożar, utleniacz

H314 Powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu

5. Informacja dotycząca sposobów ostrzegania, postępowania społeczeństwa oraz środków bezpieczeństwa, które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej, uzgodnionych z właściwymi organami Państwowej Straży Pożarnej.

5.1 Środki zapobiegawcze i działania, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii

W spółce ANWIL S.A. ze względu na istniejący profil produkcji mogą wystąpić potencjalne zagrożenia pożarowe, wybuchowe, chemiczne dla części elementów środowiska naturalnego, a tym samym może wystąpić niebezpieczeństwo, zagrażające zdrowiu i życiu ludzkiemu, wynikające z zaistniałej sytuacji awaryjnej lub niekontrolowanego uwolnienia substancji chemicznej z instalacji technologicznych lub zbiorników magazynowych.

W celu wyeliminowania lub zminimalizowania negatywnych skutków tego typu zdarzeń stworzony został system, którego celem jest zachowanie bezpieczeństwa ludzi, środowiska naturalnego i instalacji technologicznych. System ten tworzą środki techniczne oraz procedury organizacyjne uruchamiane w trakcie działań rzeczywistych i doskonalone w czasie ćwiczeń.

Do głównych rozwiązań organizacyjnych, zapobiegających uwolnieniom substancji niebezpiecznych i ograniczających ich potencjalne skutki w ANWIL S.A. należą:

- Wykonanie dokumentacji projektowej przez renomowane biura projektowe
- Uwzględnienie przy projektowaniu aktualnych standardów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska
- Przygotowanie ściśle sformułowanych procedur rozruchowych i działania w stanach awaryjnych
- Przyjęcie technologii zgodnie z aktualnymi wymogami BAT

- Zarządzenie w sprawie: wprowadzenia i stosowania Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Procesowym w ANWIL S.A.
- Współpraca z PKN ORLEN S.A. z tytułu nadzoru właścicielskiego
- Zakresy obowiązków służbowych i odpowiedzialności pracowników na wszystkich szczeblach organizacyjnych
- Rozwiązania proceduralne dotyczące prowadzenia procesów technologicznych i pomocniczych (instrukcje technologiczne i stanowiskowe)
- Nadzór operatorski (na poziomie sterowni oraz obchody instalacji)
- Zarządzenie ds. klasyfikacja przestrzeni zagrożonych wybuchem
- Rozwiązania proceduralne dotyczące obsługi urządzeń i prowadzenia remontów
- Procedury ochrony środowiska w ramach ISO 14001
- Instrukcje bhp i na poszczególnych instalacjach
- Instrukcje Bezpieczeństwa Pożarowego
- Działalność Głównej Komisji Pożarowo-Technicznej oraz Komisji Pożarowo-Technicznych
- Okresowe kontrole stanu bezpieczeństwa
- Procedura nadzorowania dokumentacji
- Rozwiązania proceduralne w zakresie zarządzania ryzykiem
- Procedura przeprowadzania auditów
- Procedura przeglądu systemu bezpieczeństwa przez Zarząd spółki oraz ustalania celów
- Realizacja szkoleń i rozwoju pracowników
- Systematyczne prowadzenie oceny ryzyka (zawodowe, ATEX, procesowe)

Środki techniczne zapobiegające uwolnieniom substancji niebezpiecznych:

- Przyjęcie pełnej szczelności urządzeń zarówno w zakresie normalnej produkcji, jak i w sytuacjach awaryjnych poprzez skolektorowanie zrzutów, dobór uszczelnień (w tym podwójnych i /lub dynamicznych) oraz właściwy dobór parametrów obliczeniowych do parametrów procesowych
- Pełny monitoring wszystkich parametrów procesowych przy zastosowaniu wysoko jakościowej aparatury kontrolno-pomiarowej, wielokrotnie zredundowanej
- Ustalanie poziomów SIL* dla układów automatyki zabezpieczeniowej
- Sterowanie procesem przez systemy DCS

- Ciągły monitoring wibracji niektórych pomp i kompresorów z jednoczesnym ich wyłączeniem
- Wykonanie sprzętu elektrycznego i nieelektrycznego zgodnie z wymaganiami ATEX (Ex)
- Stosowanie atmosfery obojętnej
- Nadzór techniczny UDT i ZDT (próby ciśnieniowe, rentgenograficzne pomiary grubości ścianek aparatów, kontrola zaworów bezpieczeństwa etc.)
- Procedury przedodbiorowe

Lp.	Zastosowany środek	Cel
1.	Stosowanie układów blokadowych połączonych z systemami monitorowania i alarmowania	Minimalizacja odchyłeń od założonych parametrów oraz minimalizacja uwolnień wraz z zapewnieniem pewności działania .
2.	Stosowanie specjalnych systemów, eliminujących uwolnienia substancji do atmosfery (zawory bezpieczeństwa połączone z instalacją zrzutową gazów i pochodnią), automatyczne zawory odcinające, systemy zrzutowe z reaktorów, podwójne obudowy bezpieczeństwa na zbiornikach magazynowych amoniaku, tace)	Niedopuszczenie do uwolnień substancji do środowiska.
3.	Automatyczne systemy awaryjnego wyłączenia ESD (na odrębnych sterownikach PLC) oraz uruchomienie systemów przeciwpożarowych	Minimalizacja uwolnień substancji niebezpiecznych.
4.	Zapobieganie wystąpieniu efektywnych źródeł zapłonu	Eliminacja wybuchu i pożaru.
5.	Systemy inhibicji reakcji polimeryzacji (reaktory R701, R702, R703)	Niedopuszczenie do wystąpienia niekontrolowanej reakcji chemicznej
6.	Systemy awaryjnego zasilania w czynniki energetyczne.	Eliminacja zaników napięcia i zapobieganie odchyleniom prowadzącym do utraty kontroli nad procesem
7.	Detektory płomieni, gazów oraz systemy techniczne przeciwpożarowe na instalacjach (systemy zraszczowo-tryskaczowe i pianowe)	Maksymalne skrócenie czasu uwolnienia i ugaszenie pożaru
8.	Hydranty i działka wodne	Zwalczanie ognia, ograniczanie emisji

9.	Środki łączności i alarmowania (światłne i dźwiękowe) przyciski alarmowe	Natychmiastowe, ostrzeżenie i informowanie o zagrożeniach, powiadomienie odpowiednich służb ratowniczych
10.	Podręczny sprzęt gaśniczy i środki ochrony osobistej	Minimalizacja skutków dla pracowników
11.	Kontrolne obchody aparatowych	Wykrywanie pożarów, wycieków i słabych punktów w instalacji.
12.	Wydziałowi ratownicy chemiczni	Przeciwdziałanie i ograniczenie skutków emisji substancji chemicznych
13.	Zakładowa Straż Pożarna	Przeciwdziałanie i ograniczenie skutków emisji substancji chemicznych, pożarów oraz wybuchów

Systemy ochronne i ograniczające skutki poważnych awarii:

Działania na wypadek awarii są dostosowane do charakteru zagrożenia. W zależności od zasięgu zagrożenia ogłaszany jest alarm I, II lub III-go stopnia. Procedury postępowania w sytuacjach awaryjnych zawarte w Wewnętrznym Planie Operacyjno-Ratowniczym określają odpowiedzialność za podejmowane decyzji i organizowanie akcji w przypadkach awarii, opisują postępowania w zakresie: alarmowania Zakładowej Straży Pożarnej, dysponowania jednostek Straży Pożarnej do zdarzeń awaryjnych, powiadamiania osób funkcyjnych, działań na miejscu akcji, powoływania sztabu akcji ratowniczo - gaśniczej, zakończenie działań oraz dokonania zapisów ze zdarzenia.

Główna odpowiedzialność za podjęcie działań ratunkowych spoczywa przede wszystkim na pracownikach danej instalacji, a następnie na pracownikach Zakładowej Straży Pożarnej.

Pierwsze działania ratownicze po wystąpieniu uwolnienia substancji niebezpiecznych lub pożaru na terenie instalacji podejmowane są przez pracowników obsługujących instalację. W następnej kolejności - w miarę potrzeb - do działań ratowniczych włączają się: sekcja ratowników chemicznych z właściwego Obszaru, sekcja ratowników technicznych, Zakładowa Straż Pożarna, pracownicy Spółki PROF-MED oraz pracownicy ORLEN Ochrony.

Kierującymi działaniami ratowniczymi są :

- w przypadku ogłoszenia alarmu chemicznego I stopnia - Kierownik Wydziału lub mistrz zmianowy,
- w przypadku ogłoszenia alarmu chemicznego II stopnia – Kierownik Zakładu na terenie, którego wystąpiło zagrożenie,
- w przypadku ogłoszenia alarmu chemicznego III stopnia – na terenie spółki ANWIL, Dyrektor Produkcji lub Dyrektor Operacyjny, poza terenem przedsiębiorstwa dowódca przybyłej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP.

5.2 Rodzaje zagrożeń awaryjnych w tym informacje dotyczące głównych scenariuszy awarii przemysłowej

Dane historyczne dotyczące poważnych awarii wyraźnie wskazują, iż główną przyczyną tych awarii są niedopatrzenia i błędy w organizacji oraz zarządzaniu. Dotyczy to zarówno błędów popełnianych w czasie projektowania, budowy, normalnej eksploatacji, jak również w fazie remontów i modernizacji. Jak wykazują statystyki awarii i wypadków w spółce ANWIL S.A. przyczyny te są zminimalizowane, co potwierdza skuteczność wdrożonego systemu zarządzania bezpieczeństwem.

W ANWIL S.A. **poważne awarie** mogą, m.in. obejmować:

- wyciek materiału palnego, wymieszanie z powietrzem, powstanie chmur palnych oparów oraz ich przemieszczanie w kierunku źródła zapłonu, prowadzące do pożaru lub eksplozji i powodujące zniszczenia na miejscu zdarzenia, a także terenach przyległych.

Strefy zagrożone oddziaływaniem płomieni, promieniowania cieplnego i fali ciśnienia, związane z głównymi scenariuszami awarii przemysłowej dotyczącymi potencjalnego uwolnienia substancji palnych nie wykraczają w zasadzie poza teren zakładu. Jedynym wyjątkiem jest scenariusz dotyczący potencjalnego przecieku chlorku winylu na króćcu DN 25 zbiornika magazynowego chlorku winylu V-603. Dla takiego zdarzenia tylko potencjalna strefa zagrożona falą ciśnienia o wartości 3 kPa nieznacznie wykracza poza teren spółki od strony wschodniej.

Spośród scenariuszy potencjalnych zdarzeń awaryjnych pożarowo-wybuchowych najpoważniejsze skutki na terenie ANWIL S.A., obejmujące całkowite zniszczenia instalacji, budynków (0,42bar, 37,5 kW/m²) na dużym obszarze (w promieniu od 50 do ponad 100 m) mogą wywołać zdarzenia związane z uwolnieniami gazu syntezowego na instalacji produkującej amoniak oraz wybuchem saletry amonowej.

Dla scenariuszy związanych z wybuchowym rozkładem saletry amonowej strefa zagrożona falą ciśnienia o wartości 3 kPa znacznie (ponad 500 m) wykracza poza teren zakładu od strony północno-wschodniej i południowej.

- wyciek substancji toksycznej, powstanie chmury toksycznych oparów, przemieszczanie zgodne z kierunkiem wiatru na tereny zamieszkałe, wpływając bezpośrednio na miejsce zdarzenia i tereny przyległe, utrzymując stężenie śmiertelne w odległości wielu kilometrów.

Dużo większe zasięgi, a co za tym idzie, dużo większe oddziaływanie na ludzi i środowisko poza spółką ANWIL S.A., wykazują potencjalne scenariusze toksyczne. W przeprowadzonych symulacjach chmury substancji toksycznych (chlor, amoniak, chlorek winylu) o stężeniach mogących powodować negatywne skutki u ludzi (poziom 1 stężeń progowych odpowiadający poważnym, lecz odwracalnym skutkom zdrowotnym) osiągają duże i bardzo duże odległości, wykraczające daleko poza spółkę. W przypadku wystąpienia tych zdarzeń poważne skutki mogą powstać zarówno dla pracowników ANWIL S.A., jak ludności zamieszkującej, czy przebywającej w bezpośredniej bliskości zakładu oraz środowiska naturalnego. Największe skutki mogą wywołać następujące potencjalne scenariusze awaryjne, charakteryzujące się największymi zasięgami stref zagrożeń. W najczęściej występujących warunkach pogodowych zasięgi potencjalnych stref zagrożeń wynoszą :

- Zniszczenie rury wylotowej z zbiornika magazynowego amoniaku (F1906): amoniak - zasięg ok. 3,3 km;
- Wyciek na rurociągach chloru lub pęknięcie nalewaka na stanowisku załadunku chloru: chlor od ok. 2,1 km do 2,5 km;
- Przecieki na połączeniu kołnierзовym zbiornika refluksu kolumny MS-501: chlorowodór - zasięg ok. 5,4 km.

Istnieją jednak techniczne sposoby ograniczenia tych zasięgów poprzez zastosowanie kurtyn wodnych.

5.3 Sposoby ostrzegania zagrożonej ludności oraz informowania jej w razie awarii

W przypadku zaistnienia zagrożenia na terenie spółki ANWIL S.A. realizowane są - w zależności od stopnia zagrożenia - poniższe zasady oraz procedury alarmowania i powiadamiania pracowników przedsiębiorstwa, mieszkańców strefy przyległej i miasta Włocławka oraz służby zewnętrzne.

5.3.1. Procedury realizowane przez służby ANWIL S.A.

W przypadku wystąpienia awarii chemicznej na terenie spółki ANWIL S.A., w zależności od zakresu i kierunku zaistniałego zagrożenia, ogłaszane są następujące alarmy chemiczne:

- alarm chemiczny I stopnia
- alarm chemiczny - ostrzeżenie
- alarm chemiczny II stopnia
- alarm chemiczny III stopnia

Alarm chemiczny I stopnia

Alarm chemiczny I stopnia ogłaszany jest w przypadku wystąpienia lokalnego zagrożenia chemicznego, obejmującego nie więcej niż jedną instalację technologiczną.

Alarm chemiczny I stopnia może być ogłoszony przez pracownika nadzoru danej instalacji przy pomocy lokalnego systemu ostrzegawczego. System ten po uruchomieniu generuje następujące sygnały:

- pulsująca sygnalizacja świetlna lamp ostrzegawczych, funkcjonująca do chwili jej wyłączenia,
- przerywany sygnał akustyczny buczków lub dzwonek sygnalizacji alarmowej, wyłączający się samoczynnie po upływie 3 minut,
- sygnalizacja świetlna regulacji ruchu drogowego na którą składają się:
 - a) światła zielone,
 - b) światła czerwone - „STOP”,
 - c) strzałki zielone - wskazują kierunek jazdy w czasie zaistniałej awarii.

Alarm chemiczny I stopnia może być ogłoszony na instalacjach technologicznych Obszaru Produkcji Nawozów, Obszaru Produkcji Tworzyw Sztucznych, Obszaru Logistyki oraz Obszaru Energetyki i Gospodarki-Wodno-Ściekowej .

Ogłaszający alarm musi ten fakt zgłosić Dyspozytorowi ANWIL S.A., który decyduje o konieczności powiadomienia obiektów sąsiadujących z terenem zagrożenia, ogłoszeniem alarmu wyższego stopnia oraz informuje o zdarzeniu Wojewódzkie i Miejskie Stanowisko Kierowania PSP i Delegaturę Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska.

Odwołanie alarmu chemicznego I stopnia następuje na polecenie kierującego akcją ratowniczą, po likwidacji zagrożenia, przez Dyspozytora ANWIL S.A. poprzez: załączenie ciągłego sygnału akustycznego buczków na okres 3 minut, wyłączenie świetlnej sygnalizacji alarmu chemicznego oraz świateł regulacji ruchu na drogach dojazdowych do instalacji.

Alarm – ostrzeżenie

Alarm ten służy do ostrzegania pracowników przebywających w obiektach zlokalizowanych na kierunku wiatru w stosunku do miejsca zaistnienia zagrożenia. Alarm ten ogłasza Dyspozytor ANWIL S.A. przy pomocy systemu sygnalizacji świetlnej i akustycznej, generującej następujące sygnały:

- ciągły sygnał świetlny lamp ostrzegawczych,
- ciągły sygnał akustyczny samoczynnie wyłączający się po upływie 1 minuty.

Po uruchomieniu alarmu chemicznego - ostrzeżenia Dyspozytor ANWIL S.A. przez radiową sieć dyspozytorską przekazuje komunikat o rodzaju zaistniałego zagrożenia i przekazuje niezbędne polecenia, określające sposób postępowania w zaistniałej sytuacji.

Alarm chemiczny ostrzeżenie - ostrzeżenie odwołuje Dyspozytor ANWIL S.A., przekazując komunikat przez radiową sieć dyspozytorską i wyłączając sygnalizację świetlną.

Alarm II stopnia.

Alarm II⁰ ogłaszany jest w przypadku wystąpienia zagrożenia chemicznego, obejmującego więcej niż jeden rejon któregośkolwiek z Obszarów produkcyjnych, ale nie wykraczającego poza obszar ANWIL S.A..

Ogłoszenie alarmu II stopnia odbywa się poprzez:

- przerywany sygnał akustyczny (15 sek. z 10 sek. przerwą) syren trwający 3 minuty,
- przekazanie komunikatu poprzez radiową sieć dyspozytorską, zawierającego informacje o miejscu powstania zagrożenia, rodzaju zagrażającej substancji, kierunku rozprzestrzeniania się substancji oraz ewentualnej konieczności ewakuacji.

Alarm II stopnia ogłosić może Dyspozytor ANWIL S.A.

Odwołanie alarmu następuje na polecenie Kierownika Akcji Ratowniczej po całkowitej likwidacji zagrożenia poprzez:

- ciągły sygnał akustyczny syren trwający 3 minuty,
- przekazanie komunikatu przez radiową sieć dyspozytorską.

Alarm III stopnia

Alarm III stopnia ogłaszany jest w przypadku wystąpienia zagrożenia chemicznego, wykraczającego poza teren ANWIL S.A. Ogłaszanie alarmu odbywa się tak, jak alarmu II stopnia oraz ogłoszenie zagrożenia w rejonie przyległym do terenu spółki ANWIL S.A., znajdującym się na kierunku rozprzestrzeniania się niebezpiecznej substancji, przy

wykorzystaniu wszystkich dostępnych środków stacjonarnych tj. syren, wchodzących w skład systemu alarmowego ANWIL S.A., zlokalizowanych na terenie przedsiębiorstwa (biurowce: Centrum Administracyjnego i Dyrekcji Produkcji, punkt dyspozytorski „Grzybek”, syreny alarmowe Zakładu PTA ORLEN S.A.) oraz świateł zaporowych na drodze krajowej DK 91 i na ulicy Krzywa Góra, a także poprzez zaalarmowanie Wojewódzkiego i Miejskiego Stanowiska Kierowania Państwowej Straży Pożarnej.

Działania w zakresie przedstawionym powyżej podejmuje Dyspozytor ANWIL S.A.

Odwołanie alarmu następuje na polecenie kierującego akcją ratowniczą po całkowitej likwidacji zagrożenia. Odwołanie alarmu w zakresie dotyczącym spółki ANWIL S.A. odbywa się przez:

- ciągły sygnał akustyczny syren trwający 3 minuty,
- przekazanie komunikatu przez rozgłośnię radiową,
- wyłączenie świateł zaporowych na drogach zewnętrznych (jeśli były uruchomiane).

5.3.2. Procedury realizowane przez służby samorządowe

W przypadku awarii, która może spowodować zagrożenie dla mieszkańców terenów znajdujących się w znacznej odległości od spółki ANWIL S.A., system alarmowania opiera się na systemie alarmowania obrony cywilnej, na zasadach określonych w planach reagowania kryzysowego i obrony cywilnej.

Szczegółowe informacje co do sytuacji oraz podjętych działań ratowniczych podczas awarii i w czasie likwidacji ich skutków, przekazywane będą również za pośrednictwem rzecznika prasowego KW Państwowej Straży Pożarnej oraz lokalnych mediów.

5.4.. Zasady postępowania po wystąpieniu awarii przemysłowej

Z chwilą ogłoszenia alarmu chemicznego do podstawowych obowiązków pracowników i innych osób przebywających na terenie ANWIL S.A. należy:

- przygotowanie masek przeciwgazowych do natychmiastowego użycia,
- przerwanie na zagrożonym terenie wszelkich prac niezwiązanych z zachowaniem bezpieczeństwa procesowego oraz prowadzoną akcją ratowniczą i ewakuacyjną,
- zabezpieczenie maszyn, urządzeń, instalacji i pomieszczeń w takim zakresie, na który pozwala czas, rodzaj sprzętu i urządzeń, a także sytuacja awaryjna,
- szczelne zamknięcie okien w pomieszczeniach i na korytarzach, ewentualne wyłączenie nawiewu powietrza z zewnątrz (np.: wentylacji, klimatyzacji),

- przekazywanie przełożonym informacji o stwierdzonych zagrożeniach,
- sprawdzenie stopnia nagłośnienia głośników rozgłośni zakładowej,
- bezwzględne przestrzeganie poleceń dotyczących zakresu i kierunku ewakuacji wydawanych przez Dyspozytora ANWIL S.A., przełożonych oraz osoby odpowiedzialne za przebieg ewakuacji.

Wszystkie osoby przebywające na terenie spółki ANWIL S.A., muszą stosować się do poleceń i informacji przekazywanych przy pomocy technicznych środków alarmowych oraz ściśle przestrzegać obowiązujące zasady i procedury postępowania.

5.5. Współpraca ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo w zakresie postępowania w przypadku wystąpienia awarii oraz ograniczania ich skutków

W zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ANWIL S.A., oprócz działań Zakładowej Straży Pożarnej ANWIL S.A. oraz własnych sekcji ratownictwa chemicznego, współpracuje oraz współdziała z Komendą Miejską Państwowej Straży Pożarnej we Włocławku w oparciu o stosowne umowy dwustronne.

ANWIL S.A. podpisał również następujące umowy dotyczące postępowania w przypadku wystąpienia awarii oraz ograniczania ich skutków: :

- z ORLEN Serwisem sp. z o.o. o świadczeniu usług z zakresu ratownictwa chemicznego;
- z ORLEN Ochroną sp. z o.o., która obejmuje świadczenie usług w zakresie ochrony osób i mienia w czasie wystąpienia awarii. Oddział Ochrony spółki ANWIL S.A. zapewnia niezbędną blokadę wewnętrznych dróg komunikacyjnych, zabezpiecza porządek i dyscyplinę w rejonie prowadzonych działań.
- ze Specjalistyczną Przychodnią Przemysłową Prof-Med sp. z o.o., zapewniająca pomoc medyczną osobom poszkodowanym i zabezpieczenie medyczne uczestników akcji ratowniczej.

5. 6. Odniesienia do Zewnętrznego Planu Operacyjno Ratowniczego

Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu opracowała „Zewnętrzny Plan Operacyjno-Ratowniczy dla terenu narażonego na skutki awarii przemysłowej powstałej w ANWILU S.A. we Włocławku”. W planie tym określono:

- Siły i środki przewidziane do prowadzenia działań ratowniczych usuwania skutków awarii wykraczających poza teren spółki ANWIL S.A.

- Procedury alarmowania i dysponowania sił ratowniczych.
- Zadania i zasady współdziałania służb podczas prowadzenia działań ratowniczych.
- Zasady informowania i system alarmowania społeczeństwa o wystąpieniu zagrożenia awarią lub samej awarii.
- Procedury ewakuacji ludności.
- Procedury udzielania pomocy medycznej osobom poszkodowanym.

6. Miejsca uzyskania innych informacji

- Dyspozytor ANWIL S.A. 054 – 414 – 27 – 27
024 – 202 – 17 – 17
- Rzecznik Prasowy ANWIL S.A, 024 – 202 – 14 – 44
- Miejskie Stanowisko Kierowania PSP we Włocławku 054 – 230 – 65 – 10
054 – 230 – 65 – 11
- Rzecznik prasowy KM PSP we Włocławku 054 – 232 – 08 – 13
Rzecznik prasowy KW PSP w Toruniu 056 – 658 – 01 – 52
- Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Włocławek 054 – 411 – 28 – 18
- Delegatura WIOŚ we Włocławku 054 – 231 – 21 - 03